

Chov koní v Xaverově

Byl založen již koncem 30. let majitelem panství V. Špačkem. Chov byl původně polokrevný. Záměr vybudovat malé plnokrevné stádo je od roku 1947, kdy zde působili hřebci **Tornado** a **Jánošík**. Polokrevné stádo bylo výrazně v převaze i po převzetí chovu státními statky, avšak na začátku 60. let po jeho začlenění do VHJ Drůbežnictví, bylo zcela nahrazeno plnokrevným. Původní polokrevné matky byly prodány, část z nich ovlivnila např. i netolický chov.

Základní stádo plnokrevných klisen bylo budováno postupně domácími i zahraničními nákupy (převážně z Maďarska). Současný stav se pohybuje kolem 30 matek.

V prvních letech zde působil hřebec **Korbel** společně s vynikajícími **Liberálem**, později **Mohykánem** a **L'Amiralem**. Po **Liberalovi** byl v roce 1969 zařazen do chovu **Corvet**, vítěz Československého derby 1966, který působil v chovu až do roku 1986. Tento plemeník se velmi výrazně uplatnil i v polokrevném chovu produkcí vysoce kvalitních sportovních koní.

V roce 1968 na dražbě v Newmarketu byli pro xaverovský chov zakoupeni dva angličtí plemeníci: **Court Gift**, v Anglii startoval ve věku 2 až 3 let úspěšně na vytrvaleckých tratích. Patřil k linii Teddy a byl pravnukem francouzského plemeníka **Deux pour Centa**, který ovlivnil náš chov plnokrevníka působením v Napajedlích v letech 1954 až 1956. **Royal David** byl příslušníkem linie Phalaris-Pharis II, v Anglii startoval v letounských dostizích až do svých šesti let. Oba importovaní hřebci působili v chovu přes 10 let.

Velmi významně se v hřebčíně prosadil **Norbert**, vnuk **Ticina**, nar. 1967 v maďarském hřebčíně Kerteskö, zakoupený jako tříletý, který se svou výkonností zařadil mezi nejúspěšnější poválečné koně. Zvítězil především v maďarském derby a v československém derby, druhý se umístil v rakouském derby. Tento vynikající dostihový kůň, ale i plemeník mimořádné kvality působil v Xaverově od roku 1971. V roce 1979 byl zařazen i v našem elitním plnokrevném chovu v Napajedlích. Za 15 let působení v chovu zanechal 159 potomků, z toho 4 klasické vítěze.

Z maďarských hřebců působili v Xaverově ke konci 60. let ještě **Ibrahim** a **Sebestyén**, vítěz 4eskoslovenského derby 1968. Výměnou za Court Gifta byl využit též **Isztopirin**, jehož syn **Kento** z xaverovské matky maďarského původu Kőrösogár, vítěz Ceny zimního favorita 1976 a Svatováclavské ceny a St. Legeru 1977, působil v xaverovském chovu v letech 1980 až 1986; nyní je zařazen v moravské chovné oblasti.

V současné době jsou v chovu zařazeni plemeníci **Tamerino** (z linie Blandford), zapůjčený z Rakouska, a **Antler**, vnuk Northern Dancera, pronajatý z Maďarska.

Xaverovská stáj během své existence dosáhla mnoha úspěchů na dostihové dráze. Protože vynikajících koní bylo mnoho, jmenujeme alespoň kromě uvedených úspěšných hřebců – plemeníků pravou sestru Corveta klisnu **Corvetu**, vítězku Československého derby 1961, **Nila**, vítěze Československého derby 1963, **Niagaru**, **Floreta**, **Oázu**. Dalšími významnými koňmi xaverovského chovu byly klisny **Novela** a její dcery **Nela** a především **Nanon**, vynikající klasická vítězka. Všechny tyto klisny byly zařazeny do základního stáda matek, obdobně jako importovaná klisna **Quintal**, která reprezentovala mimořádným způsobem xaverovskou stáj na dostihové dráze.